

Záhada mäkkých slabík

ŤAHÁK OD SMARTELINA: KEDY NEPÍŠEME MÄKČEŇ?

- Po tvrdých spoluhláskach (d, t, n, l, k, g, h, ch) píšeme obyčajne **y, ý**.
- Pozor na mäkké slabiky **de, te, ne, le, di, ti, ni, li**! Vyslovujeme ich mäkko, ale mäkčeň nad d, t, n, l nepíšeme.

- 1 Lupa detektíva:** Dopln do slov **i, í** alebo **y, ý**. V slovách, kde vznikla mäkká slabika (**di, ti, ni, li**), **zakrúžkuj celú mäkkú slabiku**.

d vadlomot ľt chod mn ťt kadlo

- 2 Chyták pre uši:** Prečítaj si vety nahlas. **Podčiarkni všetky slová**, v ktorých počuješ mäkkú výslovnosť v slabike **de, te, ne, le, di, ti, ni, li** bez mäkčeňa (spolu sú **4**).

1. Náš dedko a teta varia obed.

2. U nás bola veselá nedeľa.

3. Kúpil som si lístok na vlak.

4 slová

- 3 Odkaz na chladničke:** Ježko Jožko nechal na chladničke odkaz, ale urobil v ňom **3 chyby**. Chybné slová v odkaze **prečiarkni** a vedľa ich napíš správne.

ODKAZ OD JOŽKA

Milé deti, v chladničke je kyslí
citrón. Prosím, buďte ticho, kým
spím.

1. _____

2. _____

3. _____

Záhada mäkkých slabík

Kľúč pre rodiča – vytlačte túto stranu samostatne, aby dieťa počas práce nevidelo riešenia.

1 Lupa detektíva

divadlo (zakrúžkovať di) • motýľ • ticho (zakrúžkovať ti) • dym • nič (zakrúžkovať ni) • tykadlo

O čo ide: Rozlišovanie tvrdej výslovnosti po tvrdých spoluhláskach (dy, ty, ky – píšeme y, ý) a mäkkej výslovnosti v mäkkých slabikách (di, ti, ni, li – píšeme mäkké i, í bez mäkčeňa).

Ako to vysvetliť dieťaťu: „Vyslov slovo nahlas a počúvaj slabiku. Ak počuješ mätko [dī, tī, nī, lī] ako v slove divadlo, napíš mäkké i. Ak počuješ tvrdo ako v slovách dym alebo tykadlo, napíš tvrdé y.“

Častá chyba: Dieťa mechanicky aplikuje poučku „po d, t, n, l sa píše y“ aj na slová s mäkkou výslovnosťou (napíše „dyvadlo“ alebo „tycho“).

Skúste spolu: Povedzte dvojice slov „ticho – tykadlo“ a „divadlo – dym“. Nech si dieťa priloží prst na pery a objaví, ako sa pri mätkom [tī, dī] ústa viac usmejú a jazyk sa oprie o podnebie.

2 Chyták pre uši

Podčiarknuť 4 slová: dedko (1. veta), teta (1. veta), nedela (2. veta), lístok (3. veta)

O čo ide: Uvedomenie si rozdielu medzi zvukovou a písanou podobou slova: v slabikách de, te, ne, le, di, ti, ni, li počujeme mätké spoluhlásky, no mätkčeň nepíšeme.

Ako to vysvetliť dieťaťu: „Písmená e a i sú kúzelníci – zmätkčia predchádzajúce d, t, n, l samy od seba, takže mätkčeň tam už netreba písať. Hľadaj slová, kde vidíš de, te, ne, le alebo di, ti, ni, li.“

Častá chyba: Dieťa hľadá iba slová s viditeľným mätkčeňom (napr. „Náš“) alebo vynechá slovo „lístok“, pretože má dlhé í (slabika lí je tiež mätkká slabika).

Skúste spolu: Otvorte detskú knižku na ľubovoľnej strane a zahrajte sa na lovcov slabík: kto prvý nájde na strane 3 slová so slabikou de, te, ne alebo le, zakričí „Mám!“ a prečíta ich.

3 Odkaz na chladničke

1. deti → deti • 2. kyslí → kyslý • 3. ticho → ticho

O čo ide: Korektúra textu spája dve kľúčové pravidlá 2. ročníka: zákaz písania mätkčeňa v slabikách de, ti a písanie y, ý po tvrdých spoluhláskach.

Ako to vysvetliť dieťaťu: „V slovách deti a ticho už písmená e a i robia mätkkú výslovnosť, takže mätkčeň na d a t je tam navyše. V spojení kyslý citrón počujeme na konci tvrdo -lý, preto píšeme ý.“

Častá chyba: Dieťa v slove „deti“ opraví iba prvý mätkčeň (napíše „deťi“) a druhý si nevšímne.

Skúste spolu: Napíšte dieťaťu na lístok krátky odkaz na desiadu s dvoma úmyselnými chybami (napr. „Vypi teplí čaj a zjedz desiadu“). Nech dieťa červenou farbičkou urobí učiteľskú opravu.